

De komende verkiezingen moeten een nieuwe ploeg Europarlementariërs opleveren. Wij trokken naar Brussel om met een ervaren parlements lid te spreken over hoe je op de kieslijst komt en wat je, eenmaal gekozen, dan doet.

Interview met Europarlementariër Dorette Corbey Tussen Brussels beleidscircuit en Nederlandse achterban

De kantoorvleugel van het Europees Parlement in Brussel bestaat uit lange gangen met rijen kleine werk-kamers onderbroken door liftpartijen. Dorette Corbey komt net uit een vergadering – het ging over Oekraïne en het afsluiten van de gaspijpleidingen. Ze oogt een beetje vermoeid en klinkt verkouden, maar tijdens het gesprek raakt ze weer op dreef. We lopen door de kamer van de ondersteuners: drie personen die 2,5 formatieplaats bezetten. Eén helpt bij het schrijven van de amendementen, één doet organisatorische klussen en houdt de website bij, en één doet een project over volksgezondheid.

Dr. Dorette Corbey (1957) is Europarlementariër sinds 1999. Haar tweede termijn zit er bijna op. Zij verlaat het Europese Parlement na de komende verkiezingen.

Hoe word je Europarlementariër?

'Mijn dissertatie (1993) ging over het Europese integratieproces. Daarna zat ik in de commissie Europa van Adviescommissie Internationale Vraagstukken van het ministerie van Buitenlandse Zaken en werkte ik bij de Bouwbond van de FNV. Daar deed ik Europese zaken. Ik vond het onderhandelen in Europees verband leuk en hield er ook van



Corbey in de grote vergaderzaal van het Europees Parlement (Brussel).

mensen over de streep te trekken. Bij de eerstvolgende Europese verkiezingen heb ik op een advertentie van de PvdA gereageerd. Bij de verkiezingen van 1999 was er veel meer belangstelling voor een plek in het Europees Parlement dan in 2004 en nu in 2009: wel 600 sollicitanten. Ik was al langer actief in de PvdA, en lid van de adviescommissie Europese politiek. Ik wist veel van Europa en had politieke ervaring en werd meteen op een verkiesbare plaats gezet.'

Hoe opereer je in het EP?

'In het begin weet je het nog steg. Het is ingewikkeld hier; heel anders dan in het nationale parlement. Er is geen regeerakkoord, over elk onderwerp moet een meerderheid worden gevormd. Die kan breed zijn tussen de twee grote fracties PES links en EVP-ED rechts, of een progressieve meerderheid van PES met kleinere fracties. Daarnaast werken wij met rapporteurs en schaduwrapporteurs die in de parlementaire commissies het echte werk doen.

Het is heel belangrijk in welke commissies je terecht komt. De PvdA-delegatie probeert in de PES-fractie (de socialisten en sociaal-democraten) zo goed mogelijk in alle parlementaire commissies vertegenwoordigd te



Inspecteurs van de AID (Algemene Inspectie Dienst) van LNV controleren vissersboten op de Noordzee (bij IJmuiden) op illegaal gevangen vis. EU-richtlijnen tegen overbevissing zijn hier bepalend en worden steeds verder aangescherpt. Corbey zit in diverse EP-commissies, waaronder die van Visserij. In januari presenteerde zij een brochure over duurzame visserij in IJmuiden en Den Oever.

bestaat doorgaans uit een resolutie (het voorgestelde besluit) en een toelichting. Het kan gaan om een wetstekst of een advies. Van tevoren mogen alle commissieleden amendementen op conceptversies van de rapporteur indienen. Uiteindelijk dienen die allemaal in een eindtekst verwerkt te worden en daarover wordt onderhandeld door de schaduwrapporteurs (één voor elke fractie) die eerst de amendementen bundelen: de ene keer onder vier ogen, maar meestal met een handvol schaduwrapporteurs, hun assistenten en de rapporteur, in totaal zo'n vijftien mensen. Dan komt het erop aan; dat vind ik echt leuk om te doen. Rapporteur zijn is heel veel werk, schaduwrapporteur is eigenlijk wel zo aantrekkelijk. Met minder inspanning kun je toch veel invloed uitoefenen.'

Hoe invloedrijk is Europarlementariër Corbey na tien jaar?

'Behalve in de commissie voor Milieu, Volksgezondheid, en Voedselveiligheid zat ik ook als plaatsvervanger in de commissies Industrie, Energie en Onderzoek, en Visserij. En nu is daar nog een tijdelijke commissie voor Klimaatverandering bijgekomen. Toen ik begon was er hier niet veel belangstelling voor milieu. Al Gore heeft daar verandering in gebracht, ook al omdat de pers veel meer over het klimaat ging schrijven. Ook het IPCC rapport en het Stern rapport hebben veel mensen overtuigd dat er nu iets moet gebeuren. Het klimaatpakket van de EU dat net af is, was een codicisieprocedure. Dat wil zeggen dat het EP medebeslissingsrecht heeft. Dit recht geldt tegenwoordig op heel veel beleidsdomeinen en dat geeft het Parlement een grote stem. Na de voorstellen van de Europese Commissie, die als enige het initiatiefrecht heeft, volgt een besluitvormingsprocedure waarin de Raad en het Parlement ten slotte moeten instemmen. Bij de vaststelling van het klimaatpakket heeft de

'Ik ben beslist een Nederlandse volksvertegenwoordiger.'

Europese Raad van regeringsleiders en staatshoofden zich er ook mee bemoeit. In de laatste ronde moet er een voor Raad en Parlement acceptabele eindversie op tafel komen. Ik heb voor het Parlement onderhandeld met het Franse voorzitterschap (dat gold in de tweede helft van 2008, Frankrijk zat in die periode alle vergaderingen van ministerraden en bijbehorende commissies voor). Wat je dan ziet is dat de lidstaten die in de Raad hun zin niet hebben gekregen, via het Parlement alsnog proberen hun wensen door te drukken. Uiteindelijk is er toch overeenstemming bereikt.'

Wat is de rol van lobbyisten in de besluitvorming: onmisbare informanten of lastpakken?

'Ik denk dat 90 procent van alle belangenhouders hier met een redelijk goed verhaal komt met belangrijke informatie voor mijn werk, waarbij natuurlijk de eigen belangen niet uit het oog worden verloren. Ik probeer mijn informatie van zo veel mogelijk kanten te betrekken. Tegenover bedrijven wil ik vakbonden en ngo's horen, en andersom.

Vaak gaat het hier over behoorlijk technische zaken. Je kunt dan ook een beroep doen op de expertise van de ambtenaren van het Parlement en van de Europese Commissie. Als het inhoudelijk echt ingewikkeld wordt, heb ik ook veel steun van de Permanente Vertegenwoordiging van Nederland in Brussel waar specialisten zitten die vragen ook weer kunnen terugleggen bij de Nederlandse ministeries. Je moet bij al die ingewikkelde technische zaken natuurlijk wel in de gaten houden dat je standpunt in het grotere verhaal past dat je aan je achterban vertelt. Ik werk in de sociaal-democratische traditie en daarop bouw ik bij mijn stellingnames voort. Als ik in het land mijn standpunten verdedig, helpt de ervaring die je hier opdoet weer. Daaraan kun je veel nieuwe verhalen en illustraties ontleen om te laten zien waarom het gaat en waar jij voor staat.'

Wat beschouw jij als je achterban?

'Ik ben beslist een Nederlandse volksvertegenwoordiger. Mijn achterban zit in Nederland. Daar blijf ik ook wonen. In de weken dat het Parlement hier in Brussel werkt (vooral commissiewerk), ben ik er van maandag tot en met donderdag. Ik blijf in Brussel slapen, er zijn 's avonds nog heel wat vergaderingen en verplichtingen; een sociaal leven heb ik hier



Op Corbeys weblog is te zien met welke terreinen zij zich bezighoudt. Als woordvoerder luchtkwaliteit van de PES-fractie figureert ze ook op de folder over het fijnstofbeleid van de PvdA.

eigenlijk niet. Haarlem is mijn thuis. Op vrijdag doe ik meestal werkbezoeken en veel zaterdagdagen zijn gevuld met partijactiviteiten.

De partij, dat is de PvdA. De Europese federatie waartoe de PvdA behoort, de PES, was lange tijd een zwakke organisatie. Deze speelde nauwelijks een rol voor Europarlementariërs; die hebben vooral te maken met de nationale partij en met de parlementaire fractie. Nu probeert Rasmussen, de voormalige Deense premier, er iets sterkers van te maken. Hij wil zich als Europarlementariër helemaal aan die Europese overkoepeling gaan wijden. Langzamerhand gaat het ook wel wat meer voorstellen.

Binnen de delegatie van de PvdA in het EP hebben we Nederland verdeeld. Ik richt me op Friesland en Noord-Holland. Dat betekent dat ik daar vooral optreed als afdelingen bijvoorbeeld een bijeenkomst organiseren. Verder is het voor mij belangrijk goede contacten met de PvdA-fractie in de Kamer te onderhouden, vooral met Kamerleden die zich met mijn onderwerp, het milieu, bezighouden, zoals Diederik Samson. Dat werkt heel goed. Met woordvoerders op mijn terrein in andere nationale parlementen heb ik geen contact. Ik zou niet weten waar ik de tijd vandaan zou moeten halen.

De achterban kom je tegen als je ergens wordt gevraagd om wat te vertellen, tijdens werkbezoeken en op partijvergaderingen. Ik houd ook een website bij met een bulletin voor milieu- en klimaatkwesties (*ECOFLITS*). Je kunt mij vinden op www.corbey.nl. Die is voor 99 procent Nederlandstalig en maakt deel uit van de PvdA-website, in dezelfde lay-out.

De campagne voor de komende verkiezingen duurt in feite drie tot vier weken voorafgaand aan de verkiezingsdagen begin juni – het moet allemaal na de laatste plenaire vergadering op 7 mei. De PvdA runt de campagne en je wordt dan zo ongeveer elke dag ergens heen gestuurd. Traditioneel hebben wij sterk gecentraliseerde campagnes met weinig eigen initiatief van individuele kandidaten. Het programma wordt in maart op het congres vastgesteld, maar er is nu een iets

uitgebreider overkoepelend PES-programma dan eerder het geval was.'

'Stilstand is vooruitgang' heet je dissertatie van vijftien jaar terug. Hoe kijk je nu naar de Europese integratie?

'De titel verwees naar het Europese integratieproces, dat een opeenvolging is van hollen en stilstaan. Tijdens het stilstaan worden krachten verzameld voor de volgende sprint. In eerste instantie werden slechts delen van de interne markt gereguleerd. De nationale staten werden daarop actiever op aanpalende beleidsterreinen om het verlies aan controle te compenseren. Vervolgens liepen de kosten van alle interventies daar weer op (bijvoorbeeld door subsidies) en werd de markt ook op die terreinen gereguleerd. Ik denk dat onderdelen van dat proces nog steeds zo werken.

In mijn dissertatie heb ik overigens weinig aandacht besteed aan het Parlement. Het EP kreeg pas echt invloed met de medebeslissingsprocedure, die in 1992 werd ingevoerd. Ik zie nu dat hoe meer bevoegdheden het Europees Parlement heeft, des te sterker de nationale oriëntatie van de leden is. Het komt voor dat we in de PES-fractie een Europees compromis bereiken maar dat de nationale delegaties bij de stemmingen toch hun eigen weg gaan. Dat lijkt stilstand, maar een volgende keer lukt het ineens wel, en bereiken we echt wat, zoals het ETS-systeem (waar de uitstootrechten voor broeikasgassen worden verhandeld, red.).

Als het gaat om de Europese integratie ben ik altijd kritisch geweest. Ik zie niet meteen een Europese federale staat voor me. Bij alle vooruitgang in de integratie zie ik de nationale staten toch niet verdwijnen. Voor Europese partijen die niet stoelen op nationale partijen in de lidstaten zie ik op dit moment dan ook heel weinig kansen.'

Bronnen

- www.corbey.nl/: persoonlijke website Dorette Corbey
- www.parlement.com/, rubriek Europa: biografische informatie over Nederlandse Europarlementariërs en Europa vanuit Nederlands perspectief
- www.europeesparlement.nl/: Voorlichtingsbureau van het Europees Parlement in Nederland
- www.europarl.europa.eu/